

Dokument z posiedzenia

B9-0530/2023

12.12.2023

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie próby zamachu stanu w Gwatemali
(2023/3031(RSP))

Alicia Homs Ginel, Maria-Manuel Leitão-Marques, Pedro Marques, Javi López
w imieniu grupy S&D

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie próby zamachu stanu w Gwatemali (2023/3031(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje, a w szczególności rezolucję z 14 września 2023 r. pt. „Gwatemala – sytuacja po wyborach, praworządność i niezawisłość sądów¹,
 - uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 21 i 28 sierpnia 2023 r. w sprawie wyborów prezydenckich w Gwatemali oraz jego oświadczenie z 8 grudnia 2023 r. w sprawie ostatnich wydarzeń w Gwatemali,
 - uwzględniając wstępne oświadczenia unijnej misji obserwacji wyborów z 27 czerwca i 22 sierpnia 2023 r. oraz jej sprawozdanie końcowe przedstawione w stolicy Gwatemali 13 listopada 2023 r.,
 - uwzględniając oświadczenie, rzecznika sekretarza generalnego ONZ, z 8 grudnia 2023 r. w sprawie ostatnich wydarzeń związanych z przemianami demokratycznymi w Gwatemali,
 - uwzględniając oświadczenie wysokiego komisarza ONZ ds. praw człowieka Volkera Türka z 9 grudnia 2023 r., w którym wyraził on ubolewanie z powodu uporczywych prób podważenia wyników wyborów,
 - uwzględniając oświadczenie sekretariatu generalnego Organizacji Państw Amerykańskich z 8 grudnia 2023 r. potępiające próbę zamachu stanu w Gwatemali,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 28 sierpnia 2023 r. Najwyższy Sąd Wyborczy Gwatemali ogłosił oficjalne wyniki wyborów prezydenckich w tym kraju, w których na urząd prezydenta i wiceprezydenta wybrano kandydatów reprezentujących partię Movimiento Semilla – odpowiednio Bernarda Arévala i Karin Herrere;
- B. mając na uwadze, że od czasu ogłoszenia wyników partia Movimiento Semilla była przedmiotem wybiórczych i arbitralnych czynności prawnych i procesowych ze strony prokuratury;
- C. mając na uwadze, że 8 grudnia 2023 r. prokuratura Gwatemali, w szczególności szef prokuratury specjalnej ds. walki z bezkarnością (FECI) José Rafael Curruchiche i prokurator Leonor Morales Lazo, oświadczyli, że będą dążyć do unieważnienia wyników wyborów z 25 czerwca 2023 r., powołując się na domniemane nieprawidłowości w arkuszach wyników z lokali wyborczych (akta nr 4) wszystkich pięciu procedur wyborczych oraz w systemie przekazywania i ogłaszania wstępnych

¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0322.

wyników wyborów;

- D. mając na uwadze, że prokurator generalna Consuelo Porras, prokurator specjalny ds. walki z bezkarnością José Rafael Curruchiche, sędzia Fredy Raúl Orellana Letona i prokurator Cinthia Edelmira Monterroso Gómez znajdują się na amerykańskiej liście podmiotów niedemokratycznych i skorumpowanych;
 - E. mając na uwadze, że prezes Najwyższego Sądu Wyborczego oświadczyła, iż nie można zmienić wyników wyborów i że są one „ważne i potwierdzone”, oraz oświadczyła, że „osoby te (które wygrały w wyborach) należy akredytować i muszą one objąć urząd 14 stycznia 2024 r.”;
 - F. mając na uwadze, że prokuratorzy nieustannie dążą do eskalacji tego kryzysu, podejmując działania z własnej inicjatywy, często wbrew woli narodu gwatemalskiego oraz wbrew deklaracjom i rezolucjom tego organu;
 - G. mając na uwadze, że Parlament, UE i inni partnerzy międzynarodowi potępili trwające próby unieważnienia wyniku wyborów, podejmowane stale działania mające na celu kryminalizację niezależnych przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości oraz instrumentalizację sądów i prokuratury;
 - H. mając na uwadze, że unijna misja obserwacji wyborów oraz inne międzynarodowe i krajowe misje obserwacyjne śledziły cały proces wyborczy na zaproszenie władz Gwatemali i doszły do wniosku, że wybory były przejrzyste i dobrze zorganizowane oraz nie znalazły podstaw do tego, by twierdzić, że doszło do oszustwa;
 - I. mając na uwadze, że wszyscy kandydaci, podmioty polityczne, instytucje państwowe i wymiar sprawiedliwości muszą zaakceptować i uszanować wolę wyborców;
1. potępia próbę zamachu stanu i ciągle starania prokuratury zmierzające do unieważnienia wyniku wyborów parlamentarnych i prezydenckich w Gwatemali na podstawie nieuzasadnionych zarzutów, że popełniono oszustwa, oraz wzywa do natychmiastowego zaprzestania tych działań;
 2. odrzuca wszelkie umotywowane politycznie działania pewnych organów, które wyraźnie naruszają konstytucję Gwatemali i podważają integralność procesu wyborczego, a także zasady podziału władzy, praworządności i demokracji;
 3. wzywa właściwe organy, w tym obecnego prezydenta Alejandra Giammatteiego, do publicznego potępienia niedopuszczalnych prób unieważnienia wyników wyborów przez prokuratorów;
 4. popiera nowo wybranego prezydenta Bernarda Arévala i apeluje o uporządkowane przekazanie władzy prowadzące do jego zaprzysiężenia na 52. prezydenta Gwatemali 14 stycznia 2024 r.;
 5. przypomina, że poszanowanie niezawisłości wymiaru sprawiedliwości, pluralizmu politycznego oraz wolności wypowiedzi to prawa podstawowe oraz główne filary demokracji i praworządności;

6. domaga się natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich arbitralnie przetrzymywanych osób;
7. wzywa Radę Europejską do natychmiastowego przyjęcia ukierunkowanych środków ograniczających, w tym zamrożenia aktywów i wprowadzenia zakazu podróżowania, wobec wszystkich osób podważających proces wyborczy i systematycznie traktujących instrumentalnie wymiar sprawiedliwości w celu osłabienia demokracji i kryminalizacji działaczy opozycji, w tym wobec prokurator generalnej Marii Consuelo Porras Arguety, szefa FECI José Rafaela Curruchiche Cacula, sędziego Fredy'ego Raúla Orellany Letony, prokurator FECI Leonory Eugenio Morales Lazo oraz sekretarza generalnego prokuratury generalnej Angela Arnolda Pinedy Avili;
8. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, państwa członkowskie i delegaturę UE w Gwatemali, aby nadal monitorowały sytuację w Gwatemali do czasu, gdy pojawią się wyraźne i poważne gwarancje, że wola gwatemalskich wyborców została uszanowana;
9. zachęca wszystkie właściwe organy do wdrożenia zaleceń unijnej misji obserwacji wyborów dotyczących niedociągnięć w zakresie praworządności, podziału władzy oraz propagowania praw człowieka i praw politycznych;
10. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Organizacji Państw Amerykańskich, ONZ, władzom Gwatemali i Parlamentowi Środkowoamerykańskiemu.